

Introductie tot de herziene PSI Richtlijn: Wat blijft, wat veranderd?

Thomas Tombal

NGI
Nationaal
Geografisch
Instituut

IGN
Institut
Géographique
National

KU LEUVEN

belspo

**UNIVERSITÉ
DE NAMUR**

Flexible and Innovative Public e-Services

Openness

Participation

Collaboration

Geo-orientation

Inleiding

Juridisch kader

- Richtlijn 2013/37/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie (“PSI Richtlijn”)
- Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie
 - Moet in België worden omgezet voor 17 juli 2021 (Art. 17)
 - Moet worden geëvalueerd voor juli 2025 (Art. 18)
 - **Wijzigingen verschijnen in het rood in de volgende slides**

Toepassingsgebied

Hergebruik (Art. 2.11 PSI Richt. 2019)

- Elk gebruik (commercieel of niet), door natuurlijke personen of rechtspersonen, van :
 - Documenten in het bezit van (>< eigendom) openbare lichamen
 - Documenten in het bezit van overheidsondernemingen (Art. 1.1.b))
 - Onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd (Art. 1.1. c))
 - Nieuwe categorie: “Hoogwaardige datasets” (Art. 2.10)
- Voor **andere** doeleinden **dan het oorspronkelijk doel** binnen de publieke taak waarvoor de documenten zijn geproduceerd
 - De uitwisseling van documenten tussen openbare lichamen (en overheidsondernemingen), uitsluitend met het oog op de uitvoering van hun openbare taken, is geen hergebruik!

Toepassingsgebied

Document (art. 2.6 PSI Richt. 2019)

- Eender welke inhoud of deel van een dergelijke inhoud
- Ongeacht het medium
 - Op papier of in elektronische vorm of als geluids-, beeld- of audiovisuele opname
 - Ook data!

Openbaar lichaam (Art. 2.1 PSI Richt. 2019)

- De staats-, regionale en lokale overheidsinstanties
- Publiekrechtelijke instellingen
- Samenwerkingsverbanden bestaande uit één of meer van deze overheidsinstanties of één of meer van deze publiekrechtelijke instellingen

Toepassingsgebied

Overheidsondernemingen (Art. 2.3 PSI Richt. 2019)

- Waarop de openbare lichamen direct of indirect een overheersende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van:
 - Eigendom;
 - Financiële deelname ; of
 - De regels die het beheersen
- Slechts enkele overheidsondernemingen (Art. 1.1.b)):
 - Openbaar nutsbedrijf (gas, water, elektriciteit...)
 - Transport (Trein, tram, bus...)
 - Postdiensten
- Alleen de documenten die zijn opgesteld in het kader van de diensten van algemeen belang die zij verlenen (Art. 2.11.b)) = Niet voor de diensten waarvoor zij concurrentie ondervinden

Algemene principes

Verplichting tot het beschikbaar stellen van PSI zonder voorwaarden of met een licentie (Art. 3 & 8 PSI Richt. 2019)

- Hergebruik voor commerciële of niet-commerciële doeleinden (Art. 3.1)
- **Overheidsondernemingen:** indien toestemming is verleend voor het hergebruik ervan (Art. 3.2)
- **Onderzoeksgegevens:** voor zover die gegevens met overheidsmiddelen zijn gefinancierd en als ze al openbaar worden gemaakt via een institutionele of thematische databank (Art. 10.2)

Algemene principes

Geen onnodige beperking van de mogelijkheden tot hergebruik (Art. 5 PSI Richt. 2019)

- Documenten beschikbaar stellen in de reeds bestaande formaten of talen en, indien mogelijk en passend, elektronisch, in formaten die open, machinaal leesbaar, toegankelijk, vindbaar en herbruikbaar zijn, samen met hun metadata
 - *Machinaal leesbaar*: Gestructureerd zodat softwaretoepassingen specifieke gegevens gemakkelijk kunnen identificeren, herkennen en extraheren
 - *Open* >< Eigendomsformaten
 - Ex: CSV, JSON, XML, RDF
- Indien dynamische gegevens: gebruik van APIs (Art. 5.5)
 - API = De interface of het communicatieprotocol waarmee de hergebruiker toegang heeft tot de database van de gegevenshouder
- Eén enkel toegangspunt en de taal overschrijdende opzoeken moet vergemakkelijkt worden (Art. 9)

Algemene principes

Geen vergoeding aangerekend voor het hergebruik of vergoeding beperkt tot de marginale kosten voor de vermenigvuldiging, verstrekking en verspreiding (Art. 6 PSI Richt. 2019)

- Kosten van de anonimisering van persoonsgegevens kunnen aan de hergebruiker in rekening worden gebracht (Art. 6.1)
- Kosteloos hergebruik van “Hoogwaardige datasets” en onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd (Art. 6.6)
 - *Hoogwaardige datasets*: documenten waarvan het hergebruik belangrijke voordelen biedt voor de samenleving, het milieu en de economie, aangezien zij diensten en toepassingen met toegevoegde waarde kunnen genereren (Art. 2.10)
 - Thematische categorieën in bijlage I van PSI Richt. 2019: Geospatiale, Aardobservatie en milieu, Meteorologische, Statistiek, Mobiliteit...
 - De Europese Commissie kan categorieën toevoegen (Art. 13)
 - Moeten machinaal leesbaar zijn, via API's worden geleverd en als bulkdownload worden aangeboden (Art. 14.1)

Algemene principes

Geen vergoeding aangerekend voor het hergebruik of vergoeding beperkt tot de marginale kosten voor de vermenigvuldiging, verstrekking en verspreiding (Art. 6 PSI Richt. 2019)

- Uitzonderingen voor **overheidsondernemingen (Art. 6.2.c))** en openbare lichamen die verplicht zijn inkomsten te genereren om een aanzienlijk deel van de kosten van de uitoefening van hun openbare taken te dekken (Art. 6.2.a)):
 - Vergoeding voor de kosten van de verzameling, productie, vermenigvuldiging, verspreiding en opslag, vermeerderd met een redelijk rendement op investeringen
 - *Redelijk rendement op investeringen*: een percentage van het totale tarief dat maximaal 5 procentpunten hoger ligt dan de vaste rente van de ECB (Art. 2.16)
 - Hoogwaardige datasets:
 - Overheidsondernemingen: Kosteloos tenzij dat tot concurrentievervalsing in de relevante markten zou leiden (Art. 14.3)
 - Openbare lichamen die verplicht zijn inkomsten te genereren: Moet kosteloos zijn! (Lidstaten kunnen een overgangperiode van 2 jaren voorzien – Art. 14.4)

Algemene principes

Transparantie (Art. 7 PSI Richt. 2019)

- Eventuele toepasselijke voorwaarden en het eigenlijke bedrag van vergoedingen worden vooraf vastgesteld en bekendgemaakt (indien mogelijk en passend langs elektronische weg)

Hergebruik voorwaarden moeten objectief, evenredig en niet-discriminerend zijn voor vergelijkbare categorieën van hergebruik (Art. 8 & 11 PSI Richt. 2019)

- Mogen niet worden gebruikt om de mededinging te beperken (Art. 8.1)
- Indien documenten door een openbare lichamen **of een overheidsondernemingen** worden hergebruikt als input voor zijn commerciële activiteiten die buiten het kader van zijn openbare taken vallen → Dezelfde vergoedingen en voorwaarden als voor andere gebruikers!

Algemene principes

Verbod op exclusiviteitsregelingen (Art. 12 PSI Richt. 2019)

- Moet open zijn voor alle potentiële marktdeelnemers, zelfs indien één of meer marktdeelnemers reeds op die documenten gebaseerde producten met toegevoegde waarde exploiteren
- Contracten of andere overeenkomsten tussen een openbaar lichaam dat, **of overheidsonderneming die**, deze documenten in bezit heeft en derden mogen geen exclusiviteitsrechten verlenen

Samenvatting van de nieuwigheden in de 2019 PSI Richtlijn

Uitbreiding van het toepassingsgebied

- Aan sommige overheidsondernemingen (utilities, transport and postal sectors)
- Aan “hoogwaardige datasets” en onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd

Wijzigingen met betrekking tot de vergoedingen

- “Hoogwaardige datasets” en onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd moeten kosteloos zijn
- Kosten van de anonimisering van persoonsgegevens kunnen aan de hergebruiker in rekening worden gebracht

Andere nieuwigheid

- Dynamische gegevens moeten beschikbaar gesteld via APIs → Real-time hergebruik

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen ?

Thomas Tombal

thomas.tombal@unamur.be

